

Opgave 1

Freek van der Kar heeft per 1 januari 2008 een woning gekocht voor € 235.000,-. Hij heeft destijds een aflossingsvrije hypothecaire lening afgesloten van € 225.000,- met een looptijd van 20 jaar en een rente van 4,8% per jaar. Freek betaalt over de top van zijn inkomen 52% inkomstenbelasting. Zijn renteaftrek valt volledig onder dit renteaftrektarief. Freek lost gedurende de looptijd niet af.

- 1p 1 Is Freek de hypotheeknemer of de hypotheekgever? Motiveer het antwoord.
- 2p 2 Bereken de netto maandlasten van de hypothecaire lening voor Freek in 2012.

Per 1 januari 2014 is de hoogte van de fiscale renteaftrek beperkt. Het renteaftrektarief wordt ieder kalenderjaar (dus voor het eerst in 2014) met een half procentpunt verminderd.

Door de fors gedaalde prijzen op de woningmarkt besluit Freek om zijn hypothecaire lening over te sluiten. Daarom zet hij per 1 januari 2014 zijn aflossingsvrije lening voor de resterende looptijd om in een annuïteitenlening. Het gaat hierbij om een lening met een gelijkblijvende rente van 4,8% per jaar en een jaarlijkse annuïteit van € 22.441,-. Deze annuïteit wordt jaarlijks achteraf betaald.

- 2p **3** Leg uit waarom door de fors gedaalde prijzen op de woningmarkt Freek besluit om zijn hypothecaire lening over te sluiten.
- 3p **4** Bereken de netto jaaruitgaven in 2015 van deze annuïteitenlening.

Opgave 2

In deze opgave blijft de btw buiten beschouwing.

Bij deze opgave horen de informatiebronnen 1 tot en met 5.

Vastgoedmaatschappij Flexbouw bv is eigenaar van het kantoorpand “De Borgstaete” en heeft per 1 januari 2013 delen van dit kantoorpand aan vijf verschillende ondernemingen verhuurd (*zie informatiebron 1*). Van deze ondernemingen zijn er twee failliet gegaan in de loop van 2013 en hebben de andere drie de huur opgezegd.

Flexbouw past het systeem van de permanentie toe, waarbij het resultaat elk kwartaal wordt bepaald.

- 2p 5 Bereken de huuropbrengst van het kantoorpand voor het vierde kwartaal van 2013 voor Flexbouw (*zie informatiebron 1*).

De informatiebronnen 2 en 3 geven informatie over de financiële positie en de exploitatie van “De Borgstaete” door Flexbouw.

- 4p 6 Bereken het verliessaldo door de verhuur van het kantoorpand in het vierde kwartaal van 2013 voor Flexbouw. *Vul hiertoe de uitwerkbijlage behorende bij deze vraag volledig in.*

Flexbouw verwacht – mede door het grote aanbod van en de kleine vraag naar kantoorruimten – dat “De Borgstaete” niet meer verhuurd kan worden. Omdat Flexbouw niet kan voldoen aan de financiële verplichtingen aan de bank, eist de bank het kantoorpand “De Borgstaete” per 1 april 2014 op. De bank handelt vervolgens voor 1 april 2014 alle overige vorderingen op Flexbouw af.

De bank staat nu voor de vraag wat te doen met het lege kantoorpand en overweegt twee mogelijkheden:

- a Verbouw van het kantoorpand ten behoeve van studentenhuisvesting.
- b Sloop van het pand en verkoop van de grond aan een projectontwikkelaar.

Mogelijkheid a

Het kantoorpand wordt verbouwd ten behoeve van studentenhuisvesting. Voor het toekomstige onderhoud wordt een voorziening gevormd.

- 2p 7 Om welke bedrijfseconomische reden wordt in het algemeen een voorziening gevormd?

De bank wil de netto contante waarde (NCW) op 1 april 2014 van de verbouwing en de exploitatie berekenen. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat alle ontvangsten en uitgaven op de eerste dag van elke maand plaatsvinden, voor het eerst op 1 augustus 2014 en voor het laatst op 1 juli 2024. Bij de berekening van de NCW gaat de bank uit van 0,45% samengestelde interest per maand.

Het collegejaar loopt van 1 augustus tot en met 31 juli.

- 3p 8 Bereken de maandelijkse cashflow op basis van de exploitatie (exclusief de onderhoudsuitgaven) in het collegejaar 2014-2015 (zie informatiebron 1, 4 en 5 en het formuleblad).

De bank gaat er vervolgens van uit dat deze maandelijkse cashflows tot en met 1 juli 2024 gelijk zullen blijven.

De contante waarde op 1 april 2014 van deze cashflows bedraagt € 1.210.998,28.

Op 31 augustus 2019 en 31 augustus 2023 zal € 150.000,- respectievelijk € 120.000,- betaald gaan worden aan groot onderhoud.

- 3p 9 Toon met een berekening aan dat de NCW van de verbouwing en de exploitatie, inclusief onderhoudsuitgaven, op 1 april 2014 € 651.715,50 bedraagt (zie formuleblad).

- 1p 10 Leg uit waarom een positieve NCW betekent dat de verbouwing op zich bedrijfseconomisch aanvaardbaar is.

Mogelijkheid b

Het pand wordt per 1 april 2014 gesloopt. Hiervoor moet € 20,- per te slopen m² vloeroppervlakte worden betaald aan de sloper.

- 2p 11 Bereken de minimale prijs per m² die de bank van de projectontwikkelaar moet ontvangen voor de grond om te kiezen voor sloop in plaats van het verbouwen van het kantoorpand voor studentenhuisvesting.

uitwerkbijlage

6

Opbrengsten en kosten Flexbouw 4e kwartaal 2013		
Opbrengsten	Berekening	Totaal
.....	
Kosten		
Afschrijvingskosten		45.000
.....	
.....	
.....	
.....	
		<hr/>
Verliessaldo	

Formuleblad

Voor de beantwoording van de vragen 8, 9 en 15 zijn de volgende formules beschikbaar.

8 Cashflow = ontvangsten - uitgaven

9 **Formules voor samengestelde interest:**

$$i = \frac{p}{100}$$

$$C = K \times (1 + i)^{-n}$$

$$C_n = T \times \frac{1 - (1+i)^{-n}}{i}$$

$$E = K \times (1 + i)^n$$

$$E_n = T \times \frac{(1+i) \times \{(1+i)^n - 1\}}{i}$$

hierbij gebruikte symbolen:

C = contante waarde

E = eindwaarde

K = kapitaal

T = termijnbedrag

p = rentepercentage

n = aantal perioden

i = interest

Informatiebron 1

Verhuuroverzicht derde en vierde kwartaal 2013 van “De Borgstaete” van Flexbouw bv

De Borgstaete is een kantoorpand dat gebouwd is op 800 m² eigen grond met een totale vloeroppervlakte van 1.400 m², verdeeld over twee bouwlagen. Van deze oppervlakte kan maximaal 1.250 m² worden verhuurd in eenheden van 50 m². De overige oppervlakte wordt in beslag genomen door een lift, een trappenhuis, een inpandig gelegen fietsenstalling en een opbergruimte voor de huismeester.

huurder	aantal verhuurde m ²	jaarhuur in 2013 per m ² in euro's	betaaldata bij vooruitbetaling	
Van Velden, makelaardij	250	450	1 januari 1 april 1 juli 1 oktober	Heeft in verband met liquiditeitsproblemen op 30 september 2013 alleen de huur voor de maand oktober betaald. Van Velden is op 31 oktober 2013 failliet verklaard ¹⁾
Notariskantoor De Goede	300	350	maandelijks per eerste van de maand	huur opgezegd per 1 december 2013
Administratiekantoor De Boer	100	225	maandelijks per eerste van de maand	failliet verklaard op 31 augustus 2013 ¹⁾
Rabobank	450	300	halfjaarlijks op 1 februari en 1 augustus	huur opgezegd per 1 februari 2014
Wijs, consultancy	150	250	1 januari 1 april 1 juli 1 oktober	huur opgezegd per 1 januari 2014

noot 1 Vastgoedmaatschappij Flexbouw gaat er bij het bepalen van de huuropbrengst van uit dat van de failliet gegane ondernemingen na het faillissement geen huur meer wordt ontvangen. Tot die tijd hebben beide ondernemingen aan hun betalingsverplichtingen voldaan.

Informatiebron 2

Balans Flexbouw bv per 1 oktober 2013 met toelichting

Debet	Balans Flexbouw bv per 1 oktober 2013 (getallen x € 1)		Credit	
Terrein		200.000	Aandelenkapitaal	18.000
Kantoorpand ¹⁾	5.000.000		Agioreserve	54.000
Afschrijving kantoorpand	<u>2.430.000</u>		Algemene reserve	170.030
			Voorziening onderhoud ²⁾	32.150
		2.570.000	Hypothecaire lening ³⁾	2.400.000
Vlottende activa		1.000	Vooruitontvangen huur	45.000
Bank		19.705	Nog te betalen onroerende zaakbelasting ⁴⁾	750
			Overige vlottende passiva	53.500
		<u> </u>	Winstsaldo 01-01 t/m 30-09	<u>17.275</u>
		2.790.705		2.790.705

Toelichting op de balans van Flexbouw bv per 1 oktober 2013

- noot 1 Het kantoorpand is op 31 maart 2000 gekocht. Op het pand wordt lineair afgeschreven. Over delen van een jaar wordt naar evenredigheid afgeschreven.
- noot 2 Aan de voorziening onderhoud wordt tot en met december 2013 maandelijks € 2.000,- toegevoegd. In oktober 2013 moet een nota van € 30.000,- voor schilderwerk worden betaald.
- noot 3 Deze lening betreft een 5,25% hypothecaire lening. Hierop wordt op 1 mei en 1 november van elk jaar € 50.000,- afgelost. Tegelijkertijd wordt samen met de aflossing ook de interest over het dan afgelopen halfjaar betaald. Op 1 november 2013 wordt het interestpercentage gewijzigd vanwege de renteontwikkelingen op de kapitaalmarkt. Vanaf deze datum is de interest 5,1%.
- noot 4 Het bedrag van de onroerende zaakbelasting heeft betrekking op de periode januari tot en met september 2013.

Informatiebron 3

Overige exploitatiegegevens Flexbouw bv

Flexbouw heeft een huismeester in dienst voor het schoonhouden van de gemeenschappelijke ruimtes en het uitvoeren van kleine onderhoudswerkzaamheden. Hij werkt twee dagen per week, gedurende 8 uur per dag. Zijn dagloon is € 118,48 exclusief 8% vakantiegeld over het dagloon en 30% werkgeversaandeel sociale lasten over het dagloon inclusief vakantiegeld. Eenvoudigheidshalve wordt ervan uitgegaan dat het totale dagloon inclusief vakantiegeld en werkgeversaandeel sociale lasten aan het begin van elke maand betaald wordt. Voor het berekenen van de loonkosten in het vierde kwartaal van 2013 wordt het bedrag op hele euro's naar boven afgerond.

Informatiebron 4

Gegevens met betrekking tot de investering in de verbouwing van het kantoorpand ten behoeve van studentenhuisvesting

De verbouwing begint op 1 april 2014 en duurt 4 maanden.

De beschikbare ruimte ten behoeve van de verhuur is 1.250 m² en wordt verdeeld in kamers voor studentenhuisvesting van 25 m² per kamer. Elke kamer is voorzien van een eigen douchegelegenheid en keuken. De kosten van gas, water en licht zijn voor rekening van de huurder. Daartoe beschikt elke kamer over een eigen meter voor gas-, water- en elektriciteitsverbruik.

De verbouwkosten bedragen € 7.500,- per studentenkamer en worden in één keer aan de aannemer op 1 april 2014 betaald.

Informatiebron 5

Gegevens met betrekking tot de exploitatie van het pand ten behoeve van studentenhuisvesting

Opbrengsten

Elke kamer wordt verhuurd voor € 325,- per maand. De huur dient per de eerste van elke maand bij vooruitbetaling te zijn betaald. Verwacht wordt dat 90% van de beschikbare kamers in het komende collegejaar (1 augustus 2014 tot en met 31 juli 2015) zal zijn verhuurd. De huur wordt voor het eerst op 1 augustus 2014 ontvangen.

Kosten

- De verbouwing wordt in 10 jaar lineair afgeschreven tot een restwaarde van € 0,-. De eerste afschrijving vindt plaats in augustus 2014.
- De huismeester blijft zijn werkzaamheden voor 60% van de tijd die hij vroeger bij Flexbouw ten behoeve van “De Borgstaete” in dienst was, verrichten. Zijn beloning is op dezelfde basis als in het vierde kwartaal van 2013.
- Elke maand wordt € 2.500,- aan de voorziening onderhoud toegevoegd.
- De overige kosten (zoals afvalstoffenheffing) van het pand bedragen € 500,- per maand en worden maandelijks betaald.
- Betalingen worden aan het begin van elke maand gedaan, voor het eerst op 1 augustus 2014.

Opgave 3

Benedict Jansen werkt parttime in loondienst als buschauffeur. De overige uren werkt hij als zelfstandig meubelmaker. Voor het meubelmaken heeft Benedict achter zijn woonhuis een werkplaats ingericht. De kostencalculatie voor het meubelmaken verliep tot 2014 niet gestructureerd.

Omdat het meubelmaken een steeds grotere bron van inkomsten wordt, wil Benedict een meer gestructureerde kostencalculatie opstellen.

Hiertoe heeft hij de volgende werkelijke bedrijfsgegevens over 2013 en de verwachtingen voor 2014 verzameld met betrekking tot:

- vaste activa
- materiaalverbruik.

Vaste activa

Op 1 oktober 2013 zijn de vaste activa uitgebreid met een nieuwe freesmachine, type HBM 45 A. Deze machine is aangeschaft voor € 4.840,- inclusief 21% btw.

De totale afschrijvingskosten op de vaste activa over 2013 bedragen € 3.040,-. Er wordt jaarlijks 12% van de aanschafprijs van de vaste activa afgeschreven; over delen van het jaar wordt naar evenredigheid afgeschreven.

Aan het einde van 2013 is geen enkel onderdeel van de vaste activa volledig afgeschreven.

Er wordt in 2014 niet geïnvesteerd en geen van de vaste activa is eind 2014 volledig afgeschreven. Er worden ook geen vaste activa verkocht.

- 2p 12 Toon met een berekening aan dat in 2014 de verwachte afschrijvingskosten op de vaste activa € 3.400,- bedragen.

Materiaalverbruik in 2013

directe kosten:

- verbruikt hout € 26.400,-

indirecte kosten:

- verbruikt klein materiaal € 2.112,-
- verbruikte lakken € 3.168,-

In 2014 heeft Benedict zich gespecialiseerd in het maken van ladekasten van Europees notenhout. De verwachtingen voor 2014 zijn:

- Klein materiaal en lakken worden ook in 2014 als indirecte kosten beschouwd en worden ieder afzonderlijk in de kostprijs verwerkt met behulp van een opslagpercentage op het directe houtverbruik. De verhouding van deze kosten is in 2014 gelijk aan die in 2013.
- Het verwachte en normale aantal uren in 2014 is 1.200 uur.
- Als beloning voor zijn arbeid berekent Benedict € 44,- per uur.
- De constante kosten van de hypotheek en afschrijvingskosten worden per opdracht opgenomen via een werkplaatsuurtarief.
- Het aantal werkplaatsuren is gelijk aan het aantal te werken uren.

Benedict berekent aan kosten van de hypothecaire lening € 1.400,- door aan de werkplaats.

- 1p **13** Bereken voor 2014 het werkplaatsuurtarief.

In september 2014 wordt Benedict gevraagd een offerte te maken voor een notenhouten ladekast. Hij houdt rekening met de volgende directe kosten:

- Europees notenhout: 0,04 m³ à € 8.125,- per m³ (exclusief 21% btw)
- manuren: 16 uur

- 4p **14** Bereken de kostprijs van bovenstaande kast.

In 2015 worden de nacalculatorische gegevens over 2014 bekend.

productie	500 notenhouten ladekasten
1 januari 2014 voorraad Europees notenhout	2 m ³
inkopen Europees notenhout	25 m ³ à € 8.000,- per m ³
31 december 2014 voorraad Europees notenhout	5 m ³
verbruik aan Europees notenhout	€ 176.000,-
verbruik aan lakken	€ 19.925,-
aantal gewerkte uren	1.250

- 2p **15** Bereken het efficiencyresultaat op het Europees notenhout (*zie formuleblad*). Geef aan of er sprake is van een voordelig of van een nadelig resultaat.
- 2p **16** Bereken het budgetresultaat op de lakken. Geef aan of er sprake is van een voordelig of van een nadelig resultaat.

Formuleblad

- 15 sh = standaard hoeveelheid
wh = werkelijke hoeveelheid
sp = standaard prijs

$$\text{efficiencyresultaat} = (sh - wh) \times sp$$

Opgave 4

De penningmeester van baseball-vereniging "The Giants" heeft de onderstaande balans per begin van het verenigingsjaar 2012 - 2013 opgesteld.

Debet	Balans per 1 september 2012 (getallen x €1)		Credit
Clubhuis	92.500	Eigen vermogen	25.000
Inventaris	5.000	Voorziening onderhoud clubhuis	21.000
Voorraden bar	2.500	5% Lening Rabobank	45.000
Nog te ontvangen sponsorgelden 2011 -2012 ¹⁾	1.500	5% Lening Rabobank	5.000
Bank	2.000	Nog te betalen trainingsvergoedingen 2011 - 2012 ²⁾	4.500
		Vooruit ontvangen contributie 2012 - 2013	<u>3.000</u>
	<u>103.500</u>		103.500

noot 1 "Nog te ontvangen sponsorgelden 2011 - 2012" worden ontvangen in 2012 - 2013.

noot 2 "Nog te betalen trainingsvergoedingen 2011 - 2012" worden betaald in 2012 - 2013.

De 5% Lening Rabobank betreft een lening die met twee verschillende bedragen op de balans voorkomt.

- 2p 17 Welke bedrijfseconomische reden heeft de penningmeester gehad om dezelfde lening met twee verschillende bedragen op de balans op te nemen?

Van het verenigingsjaar 2012 - 2013, dat loopt van 1 september 2012 tot en met 31 augustus 2013, is het volgende overzicht van ontvangsten en uitgaven gegeven:

Overzicht van ontvangsten en uitgaven verenigingsjaar 2012 - 2013 (getallen x € 1)			
Contributie	60.000	Huur velden	25.000
Sponsoring	27.000	Gas, water en licht	13.500
Baromzet	40.000	Inkopen bar	19.000
Subsidies	10.000	Trainersvergoedingen	46.000
3% Obligatielening leden	25.000	Investering in inventaris	45.000
Saldo	8.000	Onderhoud clubhuis	4.000
		Aflossing 5% Lening Rabobank	5.000
		Diverse uitgaven	<u>12.500</u>
	<u>170.000</u>		170.000

De penningmeester stelt over het verenigingsjaar 2012 - 2013 een Staat van baten en lasten op. Hiertoe zijn nog onderstaande overige gegevens verstrekt per 31 augustus 2013:

- De voorraden bar zijn € 3.100,-.
- De trainersvergoedingen over het verenigingsjaar 2012 - 2013 zijn geheel betaald.
- overzicht van de overige nog te ontvangen en vooruit ontvangen bedragen:

	Nog te ontvangen bedragen	Vooruit ontvangen bedragen
Contributie	€ 2.000	€ 2.500
Sponsorgelden		€ 1.000

- 4p **18** Stel de Staat van baten en lasten samen over het verenigingsjaar 2012 - 2013. Vul hiertoe de uitwerkbijlage behorende bij deze vraag volledig in.

uitwerkbijlage

18

Staat van baten en lasten Baseball-vereniging "The Giants" verenigingsjaar 2012 – 2013 (getallen x €1)			
Afschrijvingskosten clubhuis	5.000	Contributie
Afschrijvingskosten inventaris	2.500	Sponsoring
Inkoopwaarde baromzet	Baromzet	40.000
Dotatie voorziening onderhoud clubhuis	2.000	Subsidies	10.000
Diverse lasten	12.500		
Huur velden	25.000		
Nutskosten	12.000		
Trainersvergoedingen		
Saldo	<u>.....</u>	Saldo	<u>.....</u>

	Berekeningen
Inkoopwaarde baromzet	
Trainersvergoedingen	
Contributie	
Sponsoring	

Opgave 5

Bij deze opgave horen de informatiebronnen 6 tot en met 9.

Het Sint Bavocollege te Rotterdam is een school voor havo-vwo (atheneum en gymnasium). Op 1 oktober 2013 heeft de school 1.520 leerlingen. Scholen voor voortgezet onderwijs (VO) ontvangen van het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap (OCW) een vergoeding voor hun uitgaven. In informatiebronnen 6, 7 en 8 is het huidige vergoedingsmodel (systeem A) vereenvoudigd opgenomen.

- 2p **19** Bereken het totale personele budget voor het Sint Bavocollege voor het kalenderjaar 2014. *Vul daartoe de uitwerkbijlage horende bij deze vraag volledig in.*

Het ministerie van OCW vergoedt aan scholen binnen elke categorie personeel een zelfde GPV per fte. Binnen de categorie OP betaalt een school het personeel echter een salaris dat hoort bij de schaal B, C of D. Het salaris van schaal B is lager dan dat van schaal C en die weer lager dan schaal D.

- 2p **20** Welke financiële prikkel gaat van dit vergoedingsmodel uit voor een school bij het bepalen van de samenstelling van de categorie OP? Motiveer het antwoord.

Door de stijgende uitgaven in de laatste jaren heeft het Sint Bavocollege een financieel tekort. Daarom is een groei van het aantal brugklasleerlingen per 1 augustus 2014 (en daarmee een groei van de vergoeding) noodzakelijk. Het is belangrijk dat de extra baten de extra lasten van deze groei overtreffen.

Mevrouw Servaas, de rector van deze school, heeft berekend dat de extra lasten per nieuwe brugklasleerling lager moeten zijn dan € 6.172,40.

- 2p **21** Bereken dat het bedrag dat mevrouw Servaas hanteert juist is, door de extra baten van 1 nieuwe brugklasleerling te berekenen.

Als het aantal brugklasleerlingen en daarmee het leerlingenaantal bij het Sint Bavocollege met ingang van een nieuw schooljaar (per 1 augustus dus) aanzienlijk groeit, ontstaat in de maanden augustus tot en met december van dat schooljaar een liquiditeitsprobleem.

- 2p **22** Op basis van welk gegeven in informatiebron 7 en 8 ontstaat voor het Sint Bavocollege een liquiditeitsprobleem? Motiveer het antwoord.

Het ministerie van OCW heeft inmiddels een nieuw vergoedingsmodel (systeem B) ontwikkeld.

Systeem B bestaat uit twee varianten:

- variant B1 (*zie informatiebron 9*)
- variant B2

variant B1

Mevrouw Servaas wil variant B1 in een formule weergeven, zodat zij bij een willekeurig leerlingenaantal de te ontvangen vergoeding voor haar school kan berekenen.

De formule heeft de volgende algemene gedaante:

$$V = aL + b$$

a = gewogen gemiddelde vergoeding per leerling

b = vergoeding onafhankelijk van het leerlingenaantal

L = totaal aantal leerlingen

V = totale vergoeding in euro's

Daarbij gaat mevrouw Servaas ervan uit dat de verhouding tussen aantal onderbouwleerlingen en aantal bovenbouwleerlingen 56 : 44 is en blijft.

- 2p **23** Geef de formule waarmee de totale vergoeding voor het Sint Bavocollege kan worden bepaald. Bereken hiertoe eerst a.
- 2p **24** Teken het verloop van V in de uitwerkbijlage bij deze opgave.

variant B2

Een categorie scholen heeft ernstige bezwaren tegen variant B1. Het ministerie van OCW heeft, om aan deze bezwaren tegemoet te komen, variant B2 ontwikkeld. Deze variant heeft als formule:

$$V = 4.234L + 3.000.700$$

L = totaal aantal leerlingen

V = totale vergoeding in euro's

In de uitwerkbijlage bij deze opgave is de grafiek van variant B2 weergegeven.

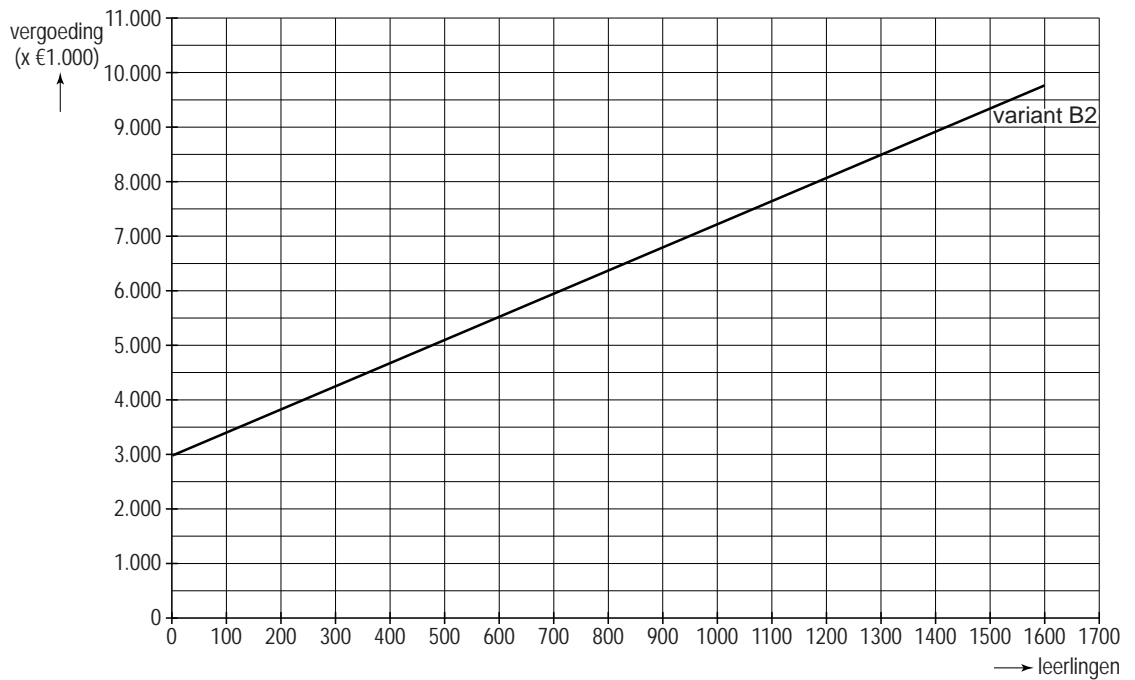
- 1p **25** Leid uit de grafiek af welke variant (B1 of B2) voor het Sint Bavocollege de hoogste vergoeding voor het schooljaar 2013 - 2014 zou opleveren op basis van het leerlingenaantal op 1 oktober 2013.

uitwerkbijlage

19

	berekeningen aantal fte	berekeningen budget in €
Directie		
OP		
OOP		
totale personele budget	

24 + 25

Informatiebron 6

Huidige vergoedingenmodel (systeem A)

De schoolbesturen in het VO ontvangen ten behoeve van hun scholen op basis van de Wet op het Voortgezet Onderwijs vergoedingen van het ministerie van OCW. Het vergoedingenmodel is een rekenmodel om het beschikbare geld van de Rijksoverheid toe te delen aan de scholen. Het huidige model kent een scheiding tussen de personele vergoeding (onder andere voor salarissen) en de materiële vergoeding (onder andere voor afschrijvingen, onderhoud, schoonmaak). Een school is echter vrij in de besteding van de ontvangen middelen, dus middelen ontvangen voor afschrijvingen mogen ingezet worden om bijvoorbeeld een extra conciërge aan te stellen.

Informatiebron 7

Personele vergoeding (bij systeem A)

In het personele deel wordt gewerkt met afzonderlijke formules voor directie, onderwijsgevend personeel (OP = de docenten) en onderwijsondersteunend personeel (OOP = administratie, (technisch) onderwijsassistenten en huishoudelijke dienst). Via deze formules wordt vastgesteld op hoeveel fte (fulltimebanen) een school binnen de directie, binnen het OP en binnen het OOP recht heeft.

De vergoeding die een school in een kalenderjaar ontvangt, wordt bepaald door het leerlingenaantal van deze school per 1 oktober in het voorafgaande kalenderjaar.

Als het aantal fte vastgesteld is, wordt vervolgens het aantal fte vermenigvuldigd met de door het ministerie van OCW vastgestelde gemiddelde personeelsvergoeding (GPV) in euro's per categorie personeel. Dat levert uiteindelijk het personele budget voor een school op.

Voor een school voor havo-vwo zijn de gegevens voor berekening van het personele budget in onderstaande tabel verzameld (L = totaal leerlingenaantal).

	formule aantal fte	GPV in €
directie	$L / 168,89$	96.505
OP	$4,5 + L / 20$	82.454
OOP	$L / 104,83$	42.696

Informatiebron 8

Materiële vergoeding (bij systeem A)

In het materiële deel wordt gewerkt met afzonderlijke formules voor aan het gebouw gerelateerde lasten, voor lasten gerelateerd aan leermiddelen en voor de lasten van de (maatschappelijke) stage.

De vergoeding die een school in een kalenderjaar ontvangt, wordt bepaald door het leerlingenaantal van deze school per 1 oktober in het voorafgaande kalenderjaar.

Voor een school voor havo-vwo zijn de volgende gegevens voor berekening van de materiële vergoeding van belang (L= totaal leerlingenaantal; M = leerlingenaantal klas 1 t/m 4; vergoeding in €):

voor aan het gebouw gerelateerde lasten	721 x L
voor aan leermiddelen gerelateerde lasten	290 x L
voor de lasten van de stage	60 x M

Informatiebron 9

Nieuw vergoedingenmodel Ministerie OCW (= variant B1)

In het nieuwe vergoedingenmodel ontvangen scholen voor havo-vwo geen apart budget meer voor personele en materiële lasten, maar één totaalbudget.

Dit budget is per schooljaar als volgt opgebouwd:

- een vast bedrag per vestiging van € 532.000,-
- per leerling in de onderbouw (klas 1 t/m 3) een bedrag van € 6.210,-
- per leerling in de bovenbouw (klas 4 en hoger) een bedrag van € 6.035,-.

Opgave 6

KPN heeft tijdens de frequentieveiling in december 2012 een combinatie van frequentievergunningen met een looptijd van 16 jaar (tot en met december 2028) voor de Nederlandse markt verworven. Dit pakket aan frequenties garandeert de continuïteit van de huidige dienstverlening en introductie van nieuwe diensten voor zijn klanten, waaronder 4G technologie.

- 1p **26** Tot welke groep vaste activa worden deze verworven frequentievergunningen gerekend?

Hoewel de looptijd van de vergunning 16 jaar is, zal KPN een kortere afschrijvingsperiode hanteren.

- 2p **27** Geef een reden voor deze kortere afschrijvingsperiode.

KPN heeft voor de vergunningen in één keer een bedrag van € 1.352 miljoen betaald. De investering wordt betaald uit het nog niet beschikbaar gesteld dividend over 2012 en aanvullend uit KPN's doorlopende kredietfaciliteit van € 500 miljoen bij huisbankier ABN-AMRO. Hiervan was nog niets opgenomen.

Aanvankelijk was over 2012 een gelijk beschikbaar dividend als in 2011 voorzien, namelijk € 0,85 cashdividend per aandeel. KPN zal echter na het in 2012 tussentijds beschikbare cashdividend van € 0,15 niet meer dividend over 2012 beschikbaar stellen. Het aantal tot het dividend gerechtigde aandelen was in 2011 en 2012 bij KPN 1.431.522.000. Alle aandelen hebben een nominale waarde van € 0,24.

Bij uitkering van dividend aan de aandeelhouders moet KPN 15% dividendbelasting inhouden.

- 3p **28** Bereken welk bedrag KPN, na betaling van de investering in de frequentievergunningen, moet opnemen van de doorlopende kredietfaciliteit van ABN-AMRO.

Het beschikbare dividend voor 2013 wordt aangepast naar € 0,03 per aandeel. KPN overweegt het dividend over 2013 voor 60% beschikbaar te stellen in de vorm van stockdividend en voor 40% in de vorm van cashdividend.

Het stockdividend wordt uitgekeerd op basis van de nominale waarde van het aandeel.

Het aantal tot het dividend gerechtigde aandelen zal in 2013 geen wijziging ondergaan ten opzichte van 2012.

Door het stockdividend zal het geplaatste aandelenkapitaal toenemen.

- 2p **29** Bereken met hoeveel aandelen het geplaatste aandelenkapitaal van KPN zal toenemen door de uitkering van dit stockdividend in 2013.